

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO 1 DALIES PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-900 (TAP-21-1603(3), 21-31619(4))

2021-12-17 Nr. NV-3305

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Projekto tikslas – pateikti Vyriausybės išvadą (nepritarti) Seimo narių pateiktam siūlymui padidinti išmoką vaikui (vaiko pinigus) nuo 1,75 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio iki 2 BSI dydžio.

Dabartinė situacija:

Pagal Išmokų vaikams įstatymą kiekvienam vaikui iki 18 m. arba iki nepilnametis vaikas pripažįstamas emancipuotu / sudaro santuoką ir emancipuotam / susituokusiam nepilnamečiam vaikui arba vyresniam kaip 18 m. asmeniui, jeigu jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą (įskaitant ir profesinio mokymo įstaigose besimokančius pagal bendrojo ugdymo programą / pagal bendrojo ugdymo programą kartu su profesinio mokymo programa, iki baigs bendrojo ugdymo programą), bet ne ilgiau, iki jiems sukaks 21 m., yra skiriama ir mokama 1,75 BSI dydžio išmoka per mėn. (70 eurų 2021 m., kai BSI – 40 eurų; 73,5 euro 2022 m., kai BSI – 42 eurai).

Išmoką vaikui (vaiko pinigus) gauna 517 tūkst. asmenų. 2020 m. išmokoms vaikams panaudota virš 432 mln. eurų (2021 m. numatyta 434 mln. eurų, 2022 m. – 457,7 mln. eurų).

Projekto esmė – siūloma nepritarti Įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

- 1) Įstatymo projektu siūlomam teisiniam reguliavimui kasmet iš valstybės biudžeto papildomai reikėtų skirti apie 87,5 mln. eurų. Atsižvelgiant į esamos situacijos neapibrėžtumą, susijusį su COVID-19 ligos pandemija, į Europos Komisijos 2021-06-02 Lietuvai pateiktas rekomendacijas, prisiimti papildomų finansinių įsipareigojimų, susijusių su siūlomos priemonės įgyvendinimu, nėra galimybių. Atkreiptinas dėmesys, kad 2021-12-14 Seime priimtu 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu numatyta finansuoti socialines, ekonomines priemones, kurios turės įtakos šeimų, auginančių ar globojančių vaikus, pajamų didėjimui (MMA, NPD, šalpos išmokų ir tikslinių kompensacijų, finansinės paramos globojamiems (rūpinamiems) vaikams, padidinimas, asmenų, įgysiančių teisę į būsto šildymo išlaidų kompensacijas, aprėpties išplėtimas ir kt.).
- 2) Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Įstatymo projektą paskatino auganti infliacija, kylančios dujų, šildymo, ir elektros kainos nei nuolat brangstantis būtiniausių maisto produktų krepšelis. Šiuo Įstatymo projektu siekiama bent iš dalies kompensuoti būsimą kainų šuolį ir apsaugoti vieną iš ekonomiškai jautrių grupių, t.y. šeimas, auginančias vaikus. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatymo projekto tikslas neatitinka išmokos vaikui paskirties, nes jos tikslas yra užtikrinti individualių vaiko poreikių tenkinimą.

Derinimas. Projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pateiktą pastabą.

Projektas svarstytas 2021-11-16 tarpinstituciniame pasitarime, patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Projektas taip pat patikslintas atsižvelgiant į tai, kad projekto svarstymo Vyriausybėje metu Seimas 2021-12-14 priėmė 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą (su Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupė ir Teisės grupė suderinta darbo tvarka).

Atitiktis Vyriausybės programai – tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Vyriausybės išvada Seimui turi būti pateikta iki 2021-11-17.

Dalykinio vertinimo išvada. Projektą siūlome svarstyti **Vyriausybės posėdžio A dalyje.**